

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1595. usque ad annum 1600

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1773

VD18 90118677

§. 76. Alternans Martis fortuna in Belgio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67263](#)

tumvis & ipsi rebellionem concitassent,
quia tamen ceteros milites in criminis
sui societatem nequaquam pellegerant,
suam stationem tenore permittebantur.
His ita feliciter compositis Cardinalis
Austriacus Bruxellas contendit.

Sæcul.XVI.
A.C.1599.

§. LXXVI.

*Alternans Martis fortuna in
Belgio.*

Eo tempore de pacanda Belgii pro-
vincia ardentius agebatur, hancque *Harræus l.c.*
in rem Electorum, Principumque Legati
Gallut. l. II.
die vigesima prima Martii Confluentiam
venientes inter cetera decernebant, ad
Cæsaream suam Majestatem mittendos
esse Legatos, qui pro gesta Imperii cu-
ra grates agerent, simulque rogarent,
ut idem Imperator totius Imperii comi-
tia indiceret, ac pro viribus Belgii tran-
quillitatem promoveret, præcipue cum
ipsi vicissim novem mensium auxilia
sponderent, ea tamen lege, ut omnis ap-
paratus bellicus non ad offensionem,
sed duntaxat ad defensionem ordinare-
tur: cum vero hac ex parte de pace a-
geretur, altera ex parte Mauritius Fœ-
deratorum Princeps collecto militum
suorum robore bellum parabat, ac Cli-
viensem ditionem infestare cœperat,
haud ignarus, quod Cardinalis Austria-
cus ad Principum preces regium mili-

F f 2 tom

Sæcul. XVI. tem eduxisset: comperto igitur Mauri
A.C. 1599. tii apparatu Mendoza Catholici exerci-
tus Dux, ut Rhenum in sua potestat
necnon aditum in Geldriam retinere
quatuor Cliviæ urbes Rhesam, Cal-
riam, Gocham, & Geneapium non
præsidiis muniebat: porro cum ad eum
pugnandum propugnaculum, quod
Schenchium nominatur, Embrice
ditum panderet, cives, ut præsidu-
rios milites acciperent, sollicitabat:
autem renuentibus die vigesima octava
Februarii admota tormentorum vi
bem cepit, præsidiumque ex Hispanis
Gallis, Italisque conflatum Ductore Ca-
rolo Longivallio Comite Bucquojo im-
posuit: interim Mauritius id ægre
rens urbem militari saltem astu recupe-
rare statuit: quo circa protinus Ludovicum
Nassovium eo decernit, dato nego-
tio, ut prope urbis mænia emissis Equi-
tibus greges e circumvicinis pacu-
abigeret, ipse vero haud procul in
insidiis se latitaturum, ac incautius
longiusque abreptos præsidiarios incep-
na vi obruturum spondebat: nec con-
filio optatus deerat successus; quippe
Bucquojus cum suis erumpens, dum ho-
stem strenue insequitur, a Mauritio
latebris prosidente unacum Pacioto,
liisque Belliducibus capitur, ceteris pa-
tim cæsis, partim in fugam actis, capi-
qua

Sæcul. XVI.
A.C. 1598.

que. Tum primum utrinque belli re-
fleurandi exarsere studia, & quidem An-
dreas Cardinalis Austriacus cum Men-
doza Archithalasso, Mansfeldio Comite,
Velasco, aliisque belli Præfectis delibe-
rationem habuit, & die duodecima A-
prilis decrevit, recensito regio milite in
hostem esse movendum: id ubi Mauri-
tius per interceptas literas compererat,
ipse quoque copias suas maxima, qua-
valuit, celeritate contrahens, vicina Ba-
taviæ Insulæ oppida præsidiis, naves-
que bellico apparatu instruxit, ponti-
bus Vahali, & Rheno impositis. Po-
stea Andreas die decima sexta ejusdem
mensis Ræsam venit, & coacto belli Se-
natū Bommeliam Insulam, ejusque no-
minis oppidum ad ripam Vahalis situm
invadendum censuit, obluctabatur au-
tem Mendoza, tandem vero conclusum,
Bommeliam esse oppugnandam, Schen-
chianæ autem arcis obsidionem dunta-
xat esse simulandam: quapropter Car-
dinalis Thserenbergio Comiti septem
millia peditum, Equitesque mille arci
admoveare præcepit, ipse vero frustra
Vahelim trajicere conatus Barlottum
adducto e Sylvaducis navalí apparatu
præmisit, qui die nona Maji in Bom-
melianam Insulam trajiciens fluvium
Vahelim ponte junxit, quo comperto
Mauritius die undecima Maji vix al-

F f 3 bescen-

Sæcul. XVI. bescente cœlo cum valido præsidio u
A.C. 1599. bem ingressus Schenchium quoque e
tingentis Anglis muniebat: interea ve
ro Mendoza Bommelianam Insulam
occupans. die undecima Maji Crepic
dium oppidum ad convehendam ac
nonam peropportunum ditione cepit
promotisque castris Bommelianam un
bem adorsus die decima septima ejus
dem mensis extrema hostium munimenta
ta oppugnavit, nec segnior tamen Ma
ritius castris e regione urbis in adver
fluminis ripa collocatis Regios infil
bat, eorumque castra die vigesima pri
ma Maji invadebat, æquato utrinque
decore, ac dispendio: porro jam aliquo
dies oppidi expugnatio incassum ser
bat, unde Cardinalis, ut Gravia ad Bom
melianam insulam tutus ad advehendos
comæatus aditus pateret. Mosam fluvium
valido milite communiri jussit, ipse ve
ro cum reliquo exercitu obsidione solu
ta Hervinum secessit, ut proximior effe
arci, quam quidam Architectus natione
Germanus ex Protestantium foederatu
rum castris transfuga ad commodiorem
urbis expugnationem construi suaferat.
sinistro tamen prorsus consilii succellit
quippe eadem arx, sancti Andreæ dicta
sub Aloysii Velasci cura die quinti
Junii maximis sumptibus, atque impa
gro labore erecta, neçnon amplissima

CL
app
cru
ing
cre
xin
tio

D
eon
val
ge
nia
ag
ni
cu
ta
ti
di
ra
de
C
cr
gu
ti
n
c
su
v

apparatu instructa, ac crebris, iisque Sæcul.XVI.
A.C.1509.
cruentis velitationibus defensa, quæ jam
ingentem foederatis perniciem allatura
credebatur, eisdem anno sequenti in ma-
ximum commodum ab Hispanis vili pre-
tio divendita cessit.

§. LXXVII.

*Batavi in Hispaniam irrum-
pentes.*

Dum interea variante Martis fortuna *Harræus l.c.*

Bommeliæ dimicatur, Holandi, *fol. 558.*

eorumque Socii ductore Petro Dusa cum
valida septuaginta navium classe die vi-
gesima quinta Maji factis velis Hispa-
niam, insulasque adjacentes infestare
aggrediuntur, & die decima quinta Ju-
nii Coronnam Gallitiæ portum delati,
cum hanc oram valido præsidio muni-
tam intelligerent, suorum cladem veri-
ti titer ad promontorium sancti Vincentii
dirigunt, & Lanceroltam, Forteventu-
ram, aliasque Insulas prætervecti tan-
dem die vigesima sexta ejusdem mensis
Canariæ in terram descendunt, ubi poct
cruentam æque, ac pertinacem pu-
gnam ad biduum protractam auffugien-
tibus incolis urbe, & arce potiti, nec-
non die quarta Julii arce, oppidoque in-
censo ad naves præda onustas reversi
sunt: inde vero Gomeram Insulam in-
vadunt, ex qua tamen utpote incolis,

F f 4   rebus-